

Jawapan

Bab 2

PBD 2.1 Peluasan Kuasa British di Pulau Pinang, Singapura dan Melaka

1. (a) Kedah
(b) persinggahan
(c) Arab
(d) Johor Riau
(e) Temenggung Abdul Rahman
(f) gambir
(g) Portugis
(h) Belanda
2. (a) laluan perdagangan
(b) pusat pengumpulan
(c) rempah-ratus
(d) teh
(e) pelabuhan persinggahan
(f) makanan dan minuman
(g) penjelajahan
(h) Madras
(i) pangkalan tentera
(j) Perancis
3. (a) bantuan ketenteraan
(b) SHTI tidak dapat memberikan sebarang jaminan
(c) Pulau Pinang sebagai pangkalan kepada SHTI
(d) Francis Light
(e) SHTI akan memenuhi syarat yang dipohon oleh Sultan Kedah
(f) *Prince of Wales Island*
(g) Georgetown
4. (a) tiada perjanjian ditandatangani dengan Sultan Kedah
(b) bantuan SHTI
(c) mengiktiraf pendudukan British di Pulau Pinang secara rasmi
(d) menduduki Seberang Perai
5. (a) Belanda
(b) pelabuhan-pelabuhan Belanda
(c) Selat Melaka dan Selat Sunda
(d) pusat pengumpulan
(e) Betawi, Riau dan Lingga
6. (a) William Farquhar
(b) Temenggung Abdul Rahman
(c) pengesahan
(d) Sultan Abdul Rahman
(e) Belanda
(f) pewarisan
(g) Tengku Hussein
(h) Sultan Johor Riau
7. (a) Tengku Abdul Rahman
(b) Lingga
(c) Pahang
(d) Bugis
(e) Riau
(f) Stamford Raffles
(g) Singapura
8. (a) (i) Petempatan British di Singapura diiktiraf.
(ii) British menaikkan bendera Union Jack di Singapura pada 13 Februari 1819.
(iii) William Farquhar dilantik sebagai Residen Singapura yang pertama.
(b) (i) Singapura diserahkan kepada British untuk selamlamanya.
(ii) Sultan dan Temenggung hilang kedaulatan ke atas Singapura.
(iii) Sultan dan Temenggung diberikan bayaran pampasan dan pencen bulanan seumur hidup.
9. (a) (i) memajukan Singapura
(ii) perdagangan mereka di Betawi
(iii) lingkungan pengaruhnya
(iv) berundur dari Singapura
(v) pelabuhan bebas dan pangkalan tentera
(b) (i) pangkalan untuk menyerang Britain
(ii) menjaga tanah jajahan Belanda di Timur
(c) (i) peperangan
(ii) masalah kewangan
(iii) rundingan
(d) Pakatan British dan Belanda menyebabkan termeterainya Perjanjian London 1824 atau Perjanjian Inggeris–Belanda 1824.
(e) Perjanjian ini bertujuan menamatkan pertikaian dan hubungan tegang antara dua kuasa Eropah tersebut demi menjaga kepentingan masing-masing di Alam Melayu.
(f) Melalui perjanjian ini, British dapat menguasai Melaka apabila berlaku pertukaran wilayah antara British dengan Belanda.

PBD 2.2 Perjanjian London 1824 dan Kesannya terhadap Alam Melayu

10. (a) Sumatera
(b) Bangkahulu
(c) Riau Lingga
(d) British
(e) Melaka
(f) Tanah Melayu
11. (a) wilayah pengaruh British dan wilayah pengaruh Belanda di Alam Melayu.
(b) Tanah Melayu di bawah pengaruh British dan Hindia Timur Belanda di bawah pengaruh Belanda.
(c) tanah jajahan British.
(d) Kesultanan Riau Lingga berakhir.
(e) Pahang bebas daripada Kesultanan Johor Riau.
(f) Pulau Pinang, Melaka dan Singapura.
(g) perdagangan di Selat Melaka.
(h) meluaskan kuasa ke negeri-negeri Melayu.

PBD 2.3 Pembentukan Negeri-negeri Selat

12. (a) ✓
(b) ✗
(c) ✗
(d) ✓
(e) ✗
(f) ✓
(g) ✓
13. (a) British dapat menjimatkan kos pentadbiran dan menyeragamkan pentadbiran.
(b) British dapat menguasai keseluruhan Selat Melaka.
(c) Taraf pelabuhan bebas Negeri-negeri Selat berjaya menarik kedatangan pedagang tempatan dan pedagang asing.
(d) Penanaman modal oleh pelabur luar menyebabkan Negeri-negeri selat berkembang pesat.
(e) Negeri-negeri Selat dijadikan pusat pengumpulan hasil-hasil dari Alam Melayu.
(f) Negeri-negeri Selat menjadi pintu masuk bagi buruh luar untuk pembangunan ekonomi British di negeri-negeri Melayu.

PBD 2.4 Pentadbiran Negeri-negeri Selat

14. (a) (i) Diketuai oleh Gabenor.
(ii) Residen Konsular dilantik untuk membantu Gabenor.
(iii) Pulau Pinang menjadi pusat pentadbiran yang pertama.
(iv) Pada tahun 1832, pusat pentadbiran berpindah ke Singapura.
- (b) (i) Undang-undang British dikuatkuasakan.
(ii) Pejabat India tidak mampu mengatasi masalah pemberontakan yang berlaku pada masa itu.
(iii) Pejabat India tidak memberikan perhatian bagi melindungi pedagang Negeri-negeri Selat.
(iv) Kelemahan pentadbiran Pejabat India menimbulkan rasa tidak puas hati dalam kalangan pedagang Negeri-negeri Selat.
- (c) (i) Penjajahan oleh kuasa luar hanya merugikan penduduk tempatan.
(ii) Hak dan kepentingan penduduk setempat perlu dipertahankan.
(iii) Rakyat hendaklah bersatu padu menghadapi ancaman kuasa luar.
(iv) Kita hendaklah sama-sama mempertahankan kedaulatan negara.
(v) Institusi raja hendaklah sentiasa dipertahankan.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
15. (a) Tiada wakil Negeri-negeri Selat dalam Majlis Perundangan di India yang meluluskan undang-undang bagi Negeri-negeri Selat.
(b) Pejabat India gagal mengawal masalah rompakan terhadap kapal dagang dan pertelingkahan kumpulan Cina di Negeri-negeri Selat.
(c) Pejabat India mahu menjadikan mata wang rupee India sebagai mata wang Negeri-negeri Selat.
(d) Cadangan Pejabat India untuk mengenakan cukai pelabuhan di Negeri-negeri Selat akan menjejaskan kemakmuran taraf pelabuhan bebas.
(e) Pejabat India menjadikan Negeri-negeri Selat tempat buangan banduan menjejaskan imej Negeri-negeri Selat.
16. Berdasarkan penilaian guru.

Praktis Masteri 2

BAHAGIAN >>>A

1. D	2. C	3. A	4. B	5. C
6. B	7. C	8. B	9. B	10. C

BAHAGIAN >>>B

1. (a) (i) Pusat pengumpulan barang dari Alam Melayu seperti emas, perak, bijih timah dan rempah-ratus.
(ii) Pelabuhan persinggahan untuk kapal dagang British sementara menunggu peralihan angin monsun.
(iii) Pangkalan tentera untuk mempertahankan petempatan British di Madras.
- (b) • British menduduki Seberang Perai.
• Kekuasaan British di Pulau Pinang bertambah kukuh.
• British menjadikan Seberang Perai sebagai benteng pertahanan.
• Seberang Perai menjadi kawasan pertanian bagi membekalkan sumber makanan kepada penduduk di Pulau Pinang.
(*Pilih mana-mana tiga jawapan*)
- (c) • Sentiasa berwaspada terhadap tindakan kuasa luar.
• Perpecahan rakyat membuka pintu kepada penjajahan kuasa luar.
• Bersatu kita teguh bercerai kita roboh.
• Sentiasa mempertahankan keistimewaan yang sedia ada.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)
2. (a) • Menjimatkan perbelanjaan.
• Menyeragamkan pentadbiran.
• Menguasai keseluruhan Selat Melaka.
• Taraf pelabuhan bebas Negeri-negeri Selat dapat menarik kedatangan pedagang tempatan dan luar Alam Melayu.
(*Pilih mana-mana tiga jawapan*)
- (b) • Negeri-negeri Selat memerlukan hasil ekonomi negeri-negeri Melayu untuk memajukan perdagangan.
• Pelabur-pelabur Negeri-negeri Selat melabur modal bagi memajukan perlombongan bijih timah di negeri-negeri Melayu.
• Negeri-negeri Melayu memerlukan pelabuhan Negeri-negeri Selat untuk memperdagangkan hasil ekonomi.
- (c) • Pembentukan Negeri-negeri Selat menunjukkan kepentingan perancangan strategi yang rapi.
• Pihak penjajah menggunakan pelbagai strategi untuk mengukuhkan kedudukan mereka.
• Kita hendaklah sentiasa cakna dengan perancangan strategi kuasa luar.
• Kita hendaklah mempertahankan negara daripada ancaman kuasa luar/ kedaulatan negara.
• Semua warganegara hendaklah bersatu padu / bermuafakat / bekerjasama bagi menghadapi ancaman musuh negara.
(*Mana-mana jawapan yang munasabah*)

BAHAGIAN >>>C

1. (a) • British berundur dari Sumatera.
• British menyerahkan Bangkahulu kepada Belanda.
• British tidak akan membuka petempatan baharu di Kepulauan Riau Lingga dan kepulauan lain di selatan Singapura.

- Belanda mengiktiraf petempatan British di Singapura.
 - Belanda menyerahkan Melaka dan jajahan takluknya kepada British.
 - Belanda tidak akan membuka petempatan baharu di Tanah Melayu.
- (b) • Alam Melayu terbahagi kepada dua lingkungan pengaruh Barat.
- Negeri-negeri Tanah Melayu menjadi wilayah pengaruh British.
 - Hindia Timur Belanda (Kepulauan Indonesia) menjadi wilayah pengaruh Belanda.
 - Empayar Kesultanan Johor Riau mengalami perpecahan.
 - Singapura menjadi tanah jajahan British.
 - Belanda menghapuskan institusi Kesultanan Riau Lingga yang diperintah oleh Sultan Abdul Rahman pada tahun 1911.
 - Pemerintahan wilayah Riau Lingga diletakkan di bawah Residen Riau.
 - Bendahara Tun Ali mengisytiharkan kedaulatan Pahang dengan membebaskan diri daripada Kesultanan Johor Riau.
 - British berjaya menguasai perdagangan di Selat Melaka.
 - Pengunduran Belanda dari Tanah Melayu membuka peluang kepada British untuk meluaskan kuasa ke negeri-negeri Melayu.
- [Mak. 6m]
- (c) • Memelihara keamanan negara.
- Sentiasa mematuhi undang-undang negara.
 - Meningkatkan kawalan keselamatan di sempadan.
 - Memelihara kestabilan politik.

- Tidak menimbulkan huru-hara.
- Menghargai keistimewaan yang sedia ada.
- Mengeratkan perpaduan kaum.
- Mengukuhkan kedudukan ekonomi negara.
- Memperkasakan sistem pendidikan negara.
- Mengukuhkan hubungan diplomatik.

(Mana-mana jawapan yang munasabah)

[Mak. 8m]

Fokus KBAT

1. Pulau Pinang tidak lagi sesuai sebagai pelabuhan perdagangan kerana lokasinya terlalu jauh di utara. British memerlukan pelabuhan yang lebih strategik untuk bersaing dengan Belanda di Alam Melayu. Kebanyakan kapal dagang berlabuh di pelabuhan Betawi, Riau dan Lingga yang berada di bawah pengaruh Belanda. Kedudukan Singapura di selatan Semenanjung Tanah Melayu dapat mengawal kegiatan perdagangan Selat Melaka dan Selat Sunda. Singapura boleh memainkan peranan sebagai pusat pengumpulan hasil ekonomi Alam Melayu.
2. Menstabilkan keadaan dalam negeri, mengukuhkan kedudukan ekonomi negeri, mewujudkan perpaduan rakyat yang erat, menguatkan jati diri, sentiasa berwaspada terhadap kuasa luar dan menjalinkan hubungan baik dengan semua pihak.
(Mana-mana jawapan yang munasabah)
3. Menjimatkan perbelanjaan, menyeragamkan pentadbiran, menguasai laluan perdagangan di antara India dengan China, mengukuhkan hubungan ekonomi dengan negeri-negeri Melayu dan menyaingi penguasaan Belanda di Alam Melayu.